

Motion till riksdagen 2006/07:T283

av **Christer Engelhardt (s)**

Färjetrafik på Gotland

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om färjetrafiken till och från Gotland.

Motivering

Gotland är beroende av en fungerande färjetrafik för att åstadkomma en positiv regional utveckling. En god tillgänglighet i turtäthet, biljettpriser och kvalitet är faktorer som mer än något annat har betydelse för Gotlands utveckling och tillväxt. De satsningar som görs för nya arbetstillfällen förutsätter att det finns en fungerande trafik.

Den gotländska färjetrafiken har under alla år varit ett stort samtalsämne. För Gotland och dess invånare, för turismen och det gotländska näringslivet är färjetrafiken naturlig och avgörande för de nödvändiga kontakterna och kommunikationerna med Fastlandssverige och omvärlden. Flygförbindelser är nödvändiga komplement, men kan aldrig ersätta färjetrafikens kapacitet av resor och frakt. Färjetrafiken utgör Gotlands "väg" till och från fastlandet. De färjeförbindelser som finns i dag, med snabbgående färjor mellan Gotland och Oskarshamn och Nynäshamn, fungerar bra och är också oerhört viktiga för öns utveckling som kommun, län och region.

Den senaste tiden har det dock synts stora orosmoln på den gotländska färjetrafikhimlen. Rikstrafiken har beslutat att i upphandlingsunderlaget för kommande trafikperiod tillåta en timmas längre överfartstid till Oskarshamn, och 30 minuters längre överfartstid till Nynäshamn. Men Rikstrafiken säger att snabbare överfartstider premieras kraftigt vid utvärdering. Rikstrafiken har dessutom beslutat att i upphandlingsunderlaget öppna för att resenärer ska stå för halva kostnaden vid eventuella oljeprisökningar under avtalsperioden. Eftersom färjetrafiken, som det betydande gotländska kommunikationsmedlet, är att jämföra med vägar på andra ställen i landet, skulle det vara för-

Fel! Okänt namn på

ödande om färjetrafiken skulle återgå till längre restid och resenärerna drabbas av eventuella ökade resekostnader.

En enig riksdag ställde sig bakom den transportpolitiska propositionen ”Moderna transporter” (prop. 2005/06:160) i trafikutskottets betänkande 2005/06:TU5 ”Moderna transporter” gällande bland annat upphandling av Gotlandstrafiken. På sidan 124 i nämnda betänkande står det att läsa: ”Utskottet vill inledningsvis understryka att staten har ansvar för att det finns likvärdiga transportmöjligheter i hela landet, samt att detta även gäller Gotland. I detta avseende får Gotland inte ges sämre villkor än övriga landet. Färjetrafiken mellan Gotland och fastlandet ersätter de vägar och broar som samhället ställer till förfogande utan kostnad för nyttjande i övriga landet.” Mot denna bakgrund i utskottsbetänkandet är det bland annat oroväckande att Rikstrafiken öppnar för längre överfartstider.

Fraktkostnaderna är även det en nära relaterad fråga som diskuterats i många år. För några år sedan bestämdes att kostnaderna skulle låsas på dess nuvarande nivå i fem år innan diskussionerna skulle tas upp på nytt. Det kan nu vara skäl att på nytt överväga en långsiktig lösning för fraktkostnaderna. Det är särskilt angeläget för de branscher som hanterar stora mängder av varor med låga priser, till exempel mat- och färskvaror som grönsaker och ägg.

På Gotland bor ca 58 000 människor och det finns ca 6 700 företag. Gotland har som kompensation för omställning av försvaret lovats ersättningsjobb. Det är mycket positivt med de nya arbetstillfällena, och en fungerande och tillgänglig färjetrafik är avgörande för möjligheten att utlokalisera institutioner till Gotland. Den positiva utveckling som Gotland i dag står inför får inte äventyras av sämre och dyrare färjetrafik.

Den gotländska färjetrafiken är för viktig för oss gotlänningar för att bli ett konkurrensutsatt spel på marknaden. Vi anser att staten måste kunna garantera minst dagens kvalitet när det gäller tidtabeller, komfort och anständiga biljettpriser.

Det har inför och under årets valrörelse diskuterats en vägprismodell, vilken samtliga riksdagspartier har lämnat en positiv inställning till. Ett samlat Gotland har via kommun och län även agerat i frågan.

Gotland måste kort sagt ges en långsiktig och stabil färjetrafik. Vi ska ha trafik på två fastlandshamnar, bastrafik med två dubbelturer per dygn med en överfartstid på cirka tre timmar på den norra linjen, och en dubbeltur per dygn, även den tre timmar, på den sydliga linjen. Trafiksystemet ska inrymma utvecklingsmöjligheter och flexibelt kunna anpassas till nya förutsättningar. Konkurrenskraftiga och låga ”vägpriser” för gotlänningar, besökare och gods transporter måste anpassas till gotländska förhållanden i relation till Gotlands utsatthet som ö. Kostnaden ska inte överstiga vad det kostar motsvarande sträcka på landsväg. För likvärdiga konkurrensförutsättningar måste merkostnaderna för gods i färjetrafiken neutraliseras – fraktproblematiken måste få en långsiktigt hållbar lösning. Ett avtal får inte innebära orimliga kostnadsstegringar till följd av fluktuerande oljepriser. Fartygen ska vara säkra och komfortabla – nuvarande nivå är minimistandard. Detta genererar långsiktiga och stabila förutsättningar för näringsliv och familjer att utväxla på Gotland.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 25 oktober 2006

Christer Engelhardt (s)